

Többször kérdezik Tőlem, idősek és fiatalok egyaránt, mi szükség van évről-évre felidézni a borzalmakat, felszaggatni a sebeket, felidézni a történéseket, hiszen ez már csak a távoli múlt, igazán a sebek behegedhetnek, inkább a megbékélés a fontos.

Ez igaz, de megbékéléshez, a megbocsátáshoz szükséges a múlt feltárása, szükséges az okok megismerése és a szembenézés a történetekkel. Ez még Magyarországon nem történt meg. Jól mutatja a szőnyeg alá seprert történelmi tudat hiányát, a magyar gárda megjelenése, a jobboldal cicomázott elhatárolódása a szélső jobbtól, a jobbikkal való önkormányzati együttműködés, a parlamentünkben elhangzó szélsőséges megnyilatkozások és az engedélyezett tüntetéseken a nyílt zsidózás.

De a szembenézés a Rohonczi történésekkel is elmaradt. Legutóbb két ízben is foglalkozott ezzel a témával a Népszabadság először 1945 óta. Minő síttség, de ezen túl senki nem gondolt arra, hogy a kegyelet virágait az ország nevében, vagy a maga nevében elhelyezze.

Egy erős hete ünnepeltük Purimot, a megmenekülés és az összefogás napját. A purim sorsvetést jelent, a gonosz sorsot vetett, hogy melyik napon pusztítja el a zsidókat. Hányszor, de hányszor dőlt el e nép sorsa, jövője életre-halálra, de mindig volt egy Eszter és Mordecháj, aki elhárította a veszélyt, aki egy személyben volt a zsidóság megmentője, aki soha nem engedte, hogy e maroknyi nép eltűnjön a nemzetek történelmi kohójában, S hiába gyilkolt itt Rohoncon az örült elme - és persze máshol is - mégsem sikerült eltüntetni Minket, mert mindig a zsidó szellemi és fizikai túlélés útja csakis az Összefogás és a hagyományok, megtartása lehet. Még ha

évezredek során, még ha a huszadik század golgotáján is arra törekedett a világ, irtva és hallgatva, hogy megsemmítse az országához hű zsidóságát, voltak Eszterek és Mordechájok, akik tovább éltették a lángot.

Ma itt Rohoncon évek óta Eszterek és Mordechájok mutatnak példát, mutatnak igazi lelki erőt és fényt a homályból. Ma itt értik, minden magyarázat nélkül, hogy az emlékezés nemcsak a múltért van, hanem a jelenért és jövőért. E nélkül a beismerés nélkül igazán soha nem lehetünk lelki és szellemi szabadok, csak örök rabszolgák. E nélkül a beismerés nélkül soha nem lehetünk erkölcsileg tiszták, és soha nem nézhetnénk a jövő nemzedékének a szemébe egyenes derékkel.

Ezért fontos újra és újra emlékezni, újra és újra megmagyarázni a megmagyarázhatatlant. Újra és újra átélni a borzalmakat és újra és újra átadni, nemzedékről nemzedékre az emlékezés fáklyáját, hogy soha ne történhessen meg, hogy zsidóságuk miatt, anyák, apák, férjek, feleségek, gyermekek, csecsemők, nagymamák és nagyapák szállnak el a krematóriumok kéményén,

De mondhattam volna egyszerűbben, hogy miért kell emlékezni. Nekem 29 rokonomat gyilkolták meg, jogom és kötelességem emlékezni és az emlékezés köveit, virágait elhelyezni a keresztpajta falán.

Meghajtom fejem az áldozatok előtt és emlékezem és emlékeztetek.

Siklósi Vilmos

Zalaegerszegi Zsidó Hitközség Elnöke